

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 4/19
V Lucemburku dne 22. ledna 2019

Rozsudek ve věci C-193/17
Cresco Investigation GmbH v. Markus Achatzi

**Přiznání jednoho dne placeného svátku v Rakousku na Velký pátek pouze
pracovníkům, kteří jsou příslušníky určitých církví, je diskriminací na základě
náboženského vyznání, kterou unijní právo zakazuje**

Dokud Rakousko nezmění svou právní úpravu, aby znovu nastolilo rovné zacházení, má soukromý zaměstnavatel za určitých podmínek povinnost přiznat nárok na jeden den placeného svátku na Velký pátek rovněž všem svým ostatním pracovníkům.

V Rakousku (v němž většinu obyvatel tvoří příslušníci římsko-katolické církve) je Velký pátek placeným dnem pracovního klidu pouze pro příslušníky evangelických církví augsburského a helvetského vyznání, starokatolické církve a evangelicko-metodistické církve. Tento zvláštní režim má za cíl umožnit příslušníkům těchto církví praktikovat své náboženské vyznání o tento sváteční den, jenž je pro ně obzvláště významným, aniž by za tímto účelem museli sjednávat den dovolené se svým zaměstnavatelem.

Pokud příslušník jedné z těchto církví přesto v tento den pracuje, vzniká mu nárok na dodatečnou odměnu za práci v tento svátek.

Markus Achatzi je zaměstnancem společnosti Cresco, soukromé detektivní agentury, a není příslušníkem žádné z dotčených církví. Má za to, že mu byl diskriminačně upřen nárok na náhradu za práci o svátek, kterou vykonal dne 3. dubna 2015, tj. na Velký pátek, a z tohoto důvodu se domáhá, aby mu jeho zaměstnavatel zaplatil náhradu mzdy za práci ve svátek.

Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko), který tento spor rozhoduje, se táže Soudního dvora na slučitelnost dotčené rakouské právní úpravy se zákazem diskriminace na základě náboženského vyznání, který je stanoven unijním právem¹.

Soudní dvůr v rozsudku z dnešního dne konstatoval, že taková vnitrostátní právní úprava, jako je dotčená právní úprava, podle níž je jednak Velký pátek svátkem pouze pro pracovníky, kteří jsou příslušníky určitých křesťanských církví, a jednak výlučně tito pracovníci mají nárok na dodatečnou náhradu mzdy ke mzdě za práci vykonanou v tento svátek, pokud v tento den mají pracovat, představuje přímou diskriminaci na základě náboženství.

Takovou právní úpravu nelze ospravedlnit z důvodu nutných opatření pro ochranu práv a svobod ostatních lidí ani z důvodu zvláštních opatření, jejichž účelem je vyrovnávat znevýhodnění související s náboženským vyznáním.

Dokud Rakousko nezmění svou právní úpravu, aby znovu nastolilo rovné zacházení, má soukromý zaměstnavatel, na kterého se tato právní úprava vztahuje, povinnost přiznat nárok na svátek ve Velký pátek rovněž svým ostatním pracovníkům, pokud posledně uvedení pracovníci předem svého zaměstnavatele požádali o to, aby v tento den nemuseli pracovat, a tudíž i povinnost přiznat těmto pracovníkům nárok na dodatečnou náhradu mzdy ke mzdě za práci v tento den, nevyhověl-li uvedený zaměstnavatel takové žádosti.

¹ Jak je stanoven v článku 21 Listiny základních práv Evropské unie a ve směrnici Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. 2000, L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

Co se týče existence přímé diskriminace na základě náboženského vyznání, Soudní dvůr konstatoval, že dotčená rakouská právní úprava zakotvuje rozdílné zacházení založené přímo na náboženském vyznání pracovníků. Kritérium pro rozdílné zacházení, které tato právní úprava používá, totiž vychází přímo z příslušnosti pracovníků k určitému náboženskému vyznání.

Tato právní úprava má mimoto za následek rozdílné zacházení se srovnatelnými situacemi na základě náboženského vyznání. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že přiznání svátku na Velký pátek pracovníkovi, který je příslušníkem jedné z dotčených církví, není podmíněno tím, aby tento pracovník plnil během tohoto dne určitou náboženskou povinnost, nýbrž pouze formální příslušností tohoto pracovníka k jedné z těchto církví. Tento pracovník tedy může s dobou připadající na tento den pracovního klidu naložit libovolně a využít ji například k odpočinku nebo volnočasovým aktivitám.

Soudní dvůr **stran případného odůvodnění** této přímé diskriminace uvedl, že stanovení Velkého pátku jakožto svátku pro pracovníky, kteří jsou příslušníky jedné z dotčených církví, má za cíl zohlednit mimořádný význam, který pro příslušníky těchto církví mají náboženské oslavy spojené s tímto dnem. Soudní dvůr měl nicméně za to, že v **případě dotčené právní úpravy nelze mít za to, že je nutná k ochraně svobody náboženského vyznání.**

Rakouské právo totiž nezohledňuje možnost pracovníků, kteří nejsou příslušníky dotčených církví, oslavovat církevní svátek, který není v Rakousku jedním ze všeobecně stanovených svátků, tím způsobem, že by jim přiznávalo dodatečný den pracovního klidu, ale tak, že zaměstnavatelé mají vůči svým zaměstnancům povinnost náležitě péče, jež umožňuje posledně uvedeným, aby jim případně vznikl nárok na pracovní nepřítomnost po dobu nezbytnou k výkonu určitých náboženských obřadů.

V případě dotčené rakouské právní úpravy nelze mít ani za to, že obsahuje zvláštní opatření k vyrovnání znevýhodnění souvisejícího s náboženským vyznáním, které by respektovalo zásadu přiměřenosti a v co největším možném rozsahu i zásadu rovnosti.

Dotčená ustanovení totiž přiznávají dobu odpočinku v trvání 24 hodin na Velký pátek pracovníkům, kteří jsou příslušníky jedné z dotčených církví, zatímco pracovníci, kteří se hlásí k jiným náboženským vyznáním, jejichž významné svátky nepřípadají na svátky, jež jsou v Rakousku všeobecně stanoveny, v zásadě mohou mít pracovní volno ke splnění náboženských obřadů souvisejících s těmito svátky pouze tehdy, pokud jim je udělí jejich zaměstnavatel v rámci povinnosti náležitě péče. Dotčená opatření proto překračují rámec toho, co je nezbytné k vyrovnání takového předpokládaného znevýhodnění a zavádějí rozdílné zacházení mezi pracovníky, kteří mají plnit srovnatelné náboženské povinnosti, jež v co největší možné míře nezaručuje respektování zásady rovnosti.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) 📺 (+32) 2 2964106